

پرسش و پاسخ حقوقی

دکتر بهزاد نجفی

کارشناس امور دارویی و حقوقی

گفت که قانون‌گذار طبق قانون قدیمی ۱۳۳۴ و اصلاحیه‌های بعدی که فعلاً الزام‌آور است وظایف داروساز را احصاء نموده است یعنی قانون‌گذار هم برای دکتر داروساز داروخانه حقی قائل شده است و هم برای بیماران و مراجعه‌کنندگان که حقوق دیگری نیز دارند که رعایت آن برای طرفین الزامی است.

هرچند منشور حقوق دکتر داروساز داروخانه جامع

سؤال: در مورد وظایف دکتر داروساز از نظر حقوقی و قانونی و اخلاقی مطالبی بنویسید.

جواب: البته حقوق با اخلاق فرق دارد چرا که حقوق یا قانون طبق یک قاعده حقوقی الزام‌آور بوده ولی مسایل اخلاقی داروساز با آن فرق می‌کند لذا به هیچ کس یا مقامی پاسخگو نیست یعنی از نظر حقوقی الزام‌آور نیست.

در مورد شرح وظایف دکتر داروساز داروخانه باید

■ داروساز حق دارد در مقابل خدماتی که خارج از عرف و آیین نامه‌های موجود به مراجعین عرضه می‌کند، تقاضای کارمزد نماید. مشاوره‌های دارویی ارابه اطلاعات در مورد اثرات درمانی و عوارض سوء داروها (فارماکولوژی و فارماکودینامی) خارج از نسخه بیمار، از جمله مواردی است که نیاز به پرداخت کارمزد دارد. آیین نامه‌های لازم توسط معاونت دارویی وزارت بهداشت و انجمن داروسازان ایران تهیه و تدوین خواهد شد.

■ داروساز حق دارد در مورد داروهایی که پزشکان تجویز نموده‌اند با ایشان تماس بگیرد و در صورت لزوم نسبت به توجیه پزشک در خصوص امکان بروز تداخل دارویی و عدم تجانس و مواردی از این دست اقدام نماید.

■ داروساز حق دارد از تحویل داروی نسخه‌ای که از نظر علمی دارای مشکل می‌باشد خودداری نماید و نظر خود را به‌طور مکتوب و مشروح با مهر نظام پزشکی اعلام نماید.

■ در اختیار داشتن کتب علمی روز و نشریات علمی، شرکت در کنگره‌های علمی داخل و خارج کشور از حقوق مسلم داروساز می‌باشد. وزارت بهداشت موظف به ایجاد تسهیلات لازم به منظور فراهم نمودن این کتب و مراجع می‌باشد.

■ داروساز حق دارد تا در صورت تقاضای بیمار توضیحات بیش‌تری را به شکل مکتوب بر روی سرنسخه خود با مهر نظام پزشکی در اختیار وی قرار داده و کارمزد دریافت نماید.

■ چنانچه سازمان‌های بیمه در انجام وظایف قانونی خود در قبال داروساز کوتاهی نمودند (مانند دیر پرداخت مطالبات)، داروساز حق دارد از ارابه خدمات

و کامل نیست و نیاز به بازنگری دارد ولی تا تدوین کامل آن از سوی مراجع ذی‌صلاح نظیر انجمن داروسازان که دکتر داروساز را یک پروفشن در نظر گرفته‌اند، مراعات آن الزامی است. وزارت بهداشت و درمان منشور حقوق داروساز را در ۱۵ بند تدوین کرده و به شرح زیر ابلاغ کرده است و بایستی از سوی داروساز داروخانه در معرض دید قرار گیرد.

■ منشور حقوق داروساز در داروخانه

از آن‌جایی که حرفه داروسازی در تمام جوامع بشری از قداست و معنویت ویژه‌ای برخوردارند و شرع مقدس اسلام با توجه به احادیث و روایات مختلف و متعدد ارزش خاصی برای این حرفه قائل گردیده است، ضرورت احترام به حقوق داروسازان از وظایف مهم آحاد جامعه می‌باشند.

با توجه به قوانین شرعی و مدنی کشور جمهوری اسلامی ایران منشور حقوق داروساز در داروخانه به این شرح اعلام می‌گردد:

■ داروساز باید از تمامی حقوق متصوره در قانون کار برخوردار باشد، به نحوی که با هشت ساعت کار در شبانه روز و با استفاده از مرخصی سالانه تعطیلات پایان هفته و تعطیلات رسمی و استفاده از حقوق بیمه‌ای به حداقل معاش روزانه خود و خانواده خود دست یابد.

■ هرگونه بی‌حرمتی و اهانت به داروساز از طرف بیمار و یا همراهان وی قابل پی‌گیری در مراجع قضایی می‌باشد. کمبودهای دارویی و نارسایی‌های ناشی از توزیع و تولید به داروساز داروخانه مربوط نمی‌شود و حفظ حرمت داروساز در هر شرایطی ضروری است.

■ داروساز حق دارد پس از مکتوب کردن دستور دارویی بر روی بسته‌بندی داروها در صورت ازدحام بیمار و لزوم ارایه اطلاعات بیش‌تر، ادای توضیحات بیش‌تر را با هماهنگی بیمار به وقت مناسب‌تری موکول نماید.

■ داروساز حق دارد تا داروهای هم‌فرمول رسمی کشور را با اثرات یکسان و اسامی مختلف که همگی از حیث کیفیت و تولیدکننده معتبر هستند به اطلاع بیمار برساند و برحسب صرفه و صلاح بیمار و موفقیت درمان یکی را تحویل بیمار دهد.

■ داروساز حق دارد از هرگونه تقلید در فهرست داروهای کشور و مقررات سازمان‌های بیمه‌گر و سازمان‌های تابعه وزارت بهداشت به صورت مکتوب در محل کار خود با خبر شود. در صورت عدم اطلاع رسانی به داروساز، وی مسئولیتی نسبت به موضوع نخواهد داشت.

■ از آنجایی که ارایه دارو به نسخ بیمه نسبت به نسخ آزاد موجب هزینه بیش‌تری برای داروخانه می‌گردد، حق دارد پس از توافق با سازمان‌های بیمه‌گر کارمزد ویژه‌ای را مطالبه کند.

بیمه‌ای به بیماران خودداری نماید. سازمان‌های طرف قرارداد با داروساز باید در هر شرایطی حقوق داروساز را محترم بدارند و نسبت به رعایت مفاد قراردادهای فی‌مابین متعهد باشند. هرگونه تضییع حقوق داروساز از سوی سازمان‌های بیمه‌گر ممنوع است و در صورت لزوم باید ضرر و زیان ناشی از عدم رعایت حقوق قانونی داروساز را پرداخت نمایند.

■ داروسازان با بیش از ۶۰ سال سن در پرداخت مالیات باید از روش خود اظهاری استفاده کنند.

■ ماموران دولتی و بازرسان اعزامی از سازمان‌ها ملزم به رعایت حرمت داروساز طبق نص صریح قانون در بازرسی‌ها می‌باشند.

■ هیچ‌کس اعم از پزشک و بیمار حق تحمیل نظر خود را به داروساز ندارند و تصمیم‌گیری در مورد اقدام به تحویل دارو و راهنمایی بیمار از حقوق داروساز می‌باشد.

■ داروساز حق دارد در مورد ادامه درمان بیمار با توجه به عوارض جانبی داروها تصمیم‌گیری نماید. مطلع کردن بیمار از توقف ادامه درمان بستگی به صلاحدید داروساز دارد.

